

ΔΗΜΟΚΡΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΔΠΘ

(2^η Έκδοση)

“Ο Οδηγός επιδιώκει να προσδιορίσει ορισμένες παραμέτρους ή να διατυπώσει ορισμένες νομικές δυνατότητες. Δεν μπορεί να δώσει συγκεκριμένη λύση, δεδομένου ότι περιορισμένος στόχος του είναι η απαρίθμηση των θεωρητικών δυνατοτήτων προστασίας και εκμετάλλευσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων που παράγονται στα ΑΕΙ και από μέλη ΔΕΠ. Χαρτογραφεί αλλά δεν μπορεί να επιλύσει τα προβλήματα που ανακύπτουν.

Συνεπώς δεν είναι σε θέση να υποκαταστήσει εξειδικευμένες νομικές συμβουλές. Επειδή λοιπόν κάθε περίπτωση έχει την ιδιορρυθμία της, επιβάλλεται εξειδικευμένη νομική συμβουλή, τόσο ως προς αν το συγκεκριμένο τεχνολογικό επίτευγμα μπορεί να χαρακτηριστεί ως εφεύρεση ή αν το συγκεκριμένο δημιούργημα λ.χ. πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή είναι έργο με την έννοια του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Ακόμα μεγαλύτερη προσοχή απαιτείται στην περίπτωση των αδειών χρήσης (license agreements), όπου απαιτείται περιεκτική γνώση του δικαίου της διανοητικής ιδιοκτησίας, του δικαίου των συμβάσεων και των συμφερόντων και επιδιώξεων των συμβαλλομένων. Ειδικά θα πρέπει να αποφευχθεί η ακυρότητα ορισμένων όρων, πράγμα που τερπιλίζει εν δυνάμει ολόκληρη τη σύμβαση”.

Επιτροπή Πνευματικών Δικαιωμάτων και Ευρεσιτεχνιών:

Πρόεδρος

Μπότσαρης Παντελής – Αναπλ. Πρύτανη Έρευνας και Καινοτομίας,
Καθηγητής Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης

Μέλη

Μαρίνος Μιχαήλ-Θεόδωρος – Καθηγητής Νομικής
Κυριακού Γεώργιος – Καθηγητής Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και
Μηχανικών Υπολογιστών

Καλδούδη Ελένη – Αναπλ. Καθηγήτρια Ιατρικής
Γαλανός Γεώργιος – Λέκτορας Οικονομικών Επιστημών

Οδηγός για την Πολιτική της Διανοητικής Ιδιοκτησίας στο Δ.Π.Θ.

Στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης ανήκει το περιουσιακό δικαίωμα επί των έργων που δημιουργήθηκαν:

1. από μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού του σε εκτέλεση του υπηρεσιακού τους καθήκοντος (άρθρο 8 Ν. 2121/93) ή κατά την εκτέλεση έργων που διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ, εφόσον δεν προβλέπεται κάτι διαφορετικό στη σχετική σύμβαση χρηματοδότησης του συγκεκριμένου έργου.
2. από τρίτους που απασχολούνται στο Δ.Π.Θ. με οποιαδήποτε σχέση εργασίας/έργου και έχουν αποδεχτεί τη ρύθμιση αυτή στις σχετικές συμβάσεις που έχουν υπογράψει.

Τα περιουσιακά δικαιώματα του Πανεπιστημίου δύναται να αφορούν σε:

1. κάθε ανακάλυψη/εφεύρεση ή ερευνητικό αποτέλεσμα που δημιουργήθηκε με χρήση υλικών ή άυλων πόρων, που ανήκουν ή λειτουργούν στο Πανεπιστήμιο ή προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο,
2. ταινίες, βιντεοταινίες, ψηφιακά μέσα, πολυμέσα, σημειώσεις, κείμενα και κάθε έντυπο έργο που δημιουργήθηκε με τη χρήση των υποδομών του Πανεπιστημίου,
3. εφευρέσεις, ανεξαρτήτως αν μπορούν να κατοχυρωθούν ή όχι (με την επιφύλαξη των όσων ειδικά ορίζονται για την Διανοητική Ιδιοκτησία),
4. σχέδια, ποικιλίες φυτών, τοπολογίες κυκλωμάτων κ.ά,
5. κάθε ερευνητικό αποτέλεσμα που παράχθηκε για λογαριασμό ή εντός του Πανεπιστημίου και δεν περιγράφεται στα σημεία 1 έως 4 παραπάνω,
6. βάσεις δεδομένων, λογισμικό, υλικολογισμικό, υλικό μαθημάτων και κάθε σχετικό έργο που δεν περιλαμβάνεται στα σημεία 1 έως 5 παραπάνω,
7. τεχνογνωσία και πληροφορίες που σχετίζονται με τα σημεία 1 έως 6 παραπάνω.

Το Πανεπιστήμιο ορίζει με ειδικούς κανονισμούς την εφαρμογή των παραπάνω, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Νόμου 1733/1987 όπως ισχύει.

1) Νομικό Πλαίσιο για την πνευματική ιδιοκτησία

Η νομική βάση για τα πνευματικά δικαιώματα δημιουργού βασίζεται στο Ν.2121/1993 όπως ισχύει.

Η νομική βάση για την αξιοποίηση της πνευματικής ιδιοκτησίας από τα Πανεπιστήμια και τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας βασίζεται στα κάτωθι:

1. Στο Ν.2843/2000, και ειδικότερα στο Άρθρο 34 που αναφέρεται στην αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων,
2. στην ΚΥΑ/679/22.8.1996 περί «σύστασης Ειδικών Λογαριασμών για τη χρηματοδότηση ερευνητικών έργων και σχετικών υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που εκτελούνται στα Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. της χώρας», και ειδικότερα στο Άρθρο 1 παρ. 2, Άρθρο 2, παρ. 1 δ και Άρθρο 4 παρ. 6 στ,

και εξειδικεύεται για το Δ.Π.Θ. μέσω

3. του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας Ερευνών, και
4. του Οδηγού Χρηματοδότησης Ερευνών

Η νομική βάση για τις εφευρέσεις, τα σχέδια και υποδείγματα, τη μεταφορά τεχνολογίας και τις τοπογραφίες προϊόντων ημιαγωγών στην Ελλάδα βασίζεται στα ακόλουθα νομοθετήματα:

1. Νόμος 1733/1987 περί μεταφοράς τεχνολογίας, εφευρέσεων και τεχνολογικής καινοτομίας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρ. 9 του Ν. 2359/1995.
2. ΥΑ 15928/ΕΦΑ/1253/1987 περί κατάθεσης αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή πιστοποιητικού υποδείγματος χρησιμότητας στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ) και τήρηση βιβλίων.
3. ΥΑ 5326/ΕΦΑ/485/1988 περί ειδικών εντύπων για τις συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας.
4. ΠΔ 77/1988 περί διατάξεων εφαρμογής της σύμβασης για τη χορήγηση ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που κυρώθηκε με το νόμο 1607/1986.
5. ΠΔ 16/1991 περί διατάξεων εφαρμογής της σύμβασης για τη συνθήκη συνεργασίας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας που κυρώθηκε με το Νόμο 1883/1990.
6. Κανονισμός ΕΟΚ 1786/1992 του Συμβουλίου σχετικά με την καθιέρωση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φάρμακα.
7. ΠΔ 45/1991 περί νομικής προστασίας των τοπογραφιών προϊόντων ημιαγωγών σε συμμόρφωση με την Οδηγία 87/54/ΕΟΚ της 16.12.1986 συμπληρώθηκε από της αποφάσεις 87/532/ΕΟΚ, 88/311/ΕΟΚ και το ΠΔ 415/1995.
8. Νόμος 2417/1996 περί κύρωσης του διακανονισμού της Χάγης για τη διεθνή κατάσταση των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων της 6.11.1925, αναθεωρήθηκε στη Χάγη της 28.11.1960 και της Συμπληρωματικής Πράξης της Στοκχόλμης της 14.7.1967, τροποποιήθηκε στη Στοκχόλμη της 28.9.1979.
9. Κανονισμός ΕΚ/1610/1996 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με την καθιέρωση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα.
10. ΥΑ 30560/544 περί κατάθεσης αίτησης στον ΟΒΙ για χορήγηση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα.
11. ΥΑ 259/1997 περί διατάξεων εφαρμογής του Διακανονισμού της Χάγης για τη διεθνή κατάθεση των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων που κυρώθηκε με το Νόμο 2417/1996 και διατάξεις για τον εθνικό τίτλο προστασίας.
12. ΥΑ 14905/ΕΦΑ/3058 περί κατάθεσης αίτησης στον ΟΒΙ για χορήγηση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φάρμακα.
13. Νόμος 2943/2001, Άρθ. 6 έως και 11 που αφορούν τη σύσταση και δικαιοδοσία των δικαστηρίων κοινοτικών σημάτων τα οποία εκδικάζουν υποθέσεις εφευρέσεων, βιομηχανικών σχεδίων και μεταφοράς τεχνολογίας.
14. ΠΔ 321 περί προσαρμογής στην Οδηγία 98/44/ΕΚ για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων.
15. ΚΥΑ 14113/ΕΦΑ/3850 περί βραβείων και οικονομικής ενίσχυσης εφευρετών που τροποποιεί την ΚΥΑ 12149/ΕΦΑ/2248.

Πηγές για άντληση επιπρόσθετης πληροφόρησης είναι οι δικτυακοί τόποι του ΟΒΙ www.obi.gr, το Ευρωπαϊκό Γραφείο Ευρεσιτεχνιών (ΕΡΟ) www.european-patent-office.org και το αντίστοιχο αμερικανικό (USPTO) www.uspto.gov. Η ευρωπαϊκή νομοθεσία για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας συνοψίζεται στη σελίδα http://ec.europa.eu/invest-in-research/policy/ipr_en.htm, ενώ για την παγκόσμια κατάσταση χρήσιμες πληροφορίες

παρέχονται στον δικτυακό κόμβο του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (WIPO) <http://www.wipo.int/portal/index.html.en>

2) Εφευρέσεις / Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας

Σύμφωνα με το Ν. 1733/1987, Άρθρο 5:

1. Διπλώματα ευρεσιτεχνίας χορηγούνται για επινοήματα νέα που εμπεριέχουν εφευρετική δραστηριότητα και είναι επιδεκτικά βιομηχανικής εφαρμογής. Η εφεύρεση μπορεί να αναφέρεται σε προϊόν, μέθοδο ή βιομηχανική εφαρμογή.
2. Δεν θεωρούνται εφευρέσεις κατά την έννοια της παραγράφου 1:
 1. Οι ανακαλύψεις, οι επιστημονικές θεωρίες και οι μαθηματικές μέθοδοι.
 2. Οι αισθητικές δημιουργίες.
 3. Τα σχέδια, οι κανόνες και οι μέθοδοι για την άσκηση πνευματικών δραστηριοτήτων, για παιχνίδια και για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων καθώς και τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών.
 4. Η παρουσίαση πληροφοριών.
3. Μια εφεύρεση κρίνεται νέα, αν δεν ανήκει στη στάθμη της τεχνικής. Ως στάθμη της τεχνικής νοείται κάθε τι που είναι γνωστό οπουδήποτε στον κόσμο από γραπτή ή προφορική περιγραφή ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή την ημερομηνία προτεραιότητας.
4. Μια εφεύρεση εμπεριέχει εφευρετική δραστηριότητα αν, κατά την κρίση ειδικού, δεν προκύπτει με προφανή τρόπο από την υπάρχουσα στάθμη της τεχνικής.
5. Μια εφεύρεση θεωρείται επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής αν το αντικείμενό της μπορεί να παραχθεί ή να χρησιμοποιηθεί σε οποιοδήποτε τομέα παραγωγικής δραστηριότητας.
6. Δεν θεωρούνται εφευρέσεις επιδεκτικές βιομηχανικής εφαρμογής κατά την έννοια της παρ. 5:
 1. Οι μέθοδοι χειρουργικής και θεραπευτικής αγωγής του ανθρώπινου σώματος ή του σώματος ζώων.
 2. Οι διαγνωστικές μέθοδοι που εφαρμόζονται στο ανθρώπινο σώμα ή στο σώμα των ζώων. Οι μέθοδοι αυτές, θεωρούνται ως εφευρέσεις μη επιδεκτικές βιομηχανικής εφαρμογής. Δεν συμπεριλαμβάνονται στην παραπάνω εξαίρεση οι μικροβιολογικές μέθοδοι ή προϊόντα, που παράγονται με αυτές τις μεθόδους και οι οποίες μπορούν να κατοχυρωθούν με Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας.
7. Οι εξαιρέσεις της παραγράφου 6 δεν ισχύουν για προϊόντα και ιδίως για ουσίες ή συνθέσεις που χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή των παραπάνω μεθόδων.
8. Δε χορηγούνται διπλώματα ευρεσιτεχνίας στις εξής περιπτώσεις:
 1. Για εφευρέσεις των οποίων η δημοσίευση ή η εφαρμογή αντίκεινται στη δημόσια τάξη ή στα χρηστά ήθη (βλ. Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας).
 2. Για ποικιλίες φυτών ή είδη ζώων ή βιολογικές μεθόδους παραγωγής φυτών ή ζώων, εκτός από μικροβιολογικές μεθόδους και προϊόντα που παράγονται με αυτές τις μεθόδους.

Πέραν του Ν. 1733/87 η Ελλάδα έχει κυρώσει και τέσσερις διεθνείς συμβάσεις που ρυθμίζουν τα σχετικά με την προστασία των εφευρέσεων:

α) τη Σύμβαση των Παρισίων (Paris Convention), με την οποία εισάγεται το

δικαίωμα στην «προτεραιότητα»,

β) τη Σύμβαση για τα Ευρωπαϊκά Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (European Patent Convention), βάσει της οποίας ιδρύθηκε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας,

γ) τη Συνθήκη Συνεργασίας για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (Patent Cooperation Treaty) με βάση την οποία είναι δυνατή η κατάθεση διεθνούς αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας και

δ) τα TRIPS (Trade Related Intellectual Property Aspects) –που θέτουν το πλαίσιο και τους κανόνες, με τους οποίους πρέπει να συμφωνούν οι εθνικές νομοθεσίες που αφορούν τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας, αλλά και γενικότερα τη διανοητική ιδιοκτησία.

3) Κατηγορίες εφευρέσεων

Σύμφωνα με τον Νόμο 1733/1987 υπάρχουν τρεις κατηγορίες εφευρέσεων:

1. Η **Υπηρεσιακή Εφεύρεση**, η οποία είναι το προϊόν συμβατικής σχέσης εργαζομένου με εργοδότη για την ανάπτυξη εφευρετικής δράσης. Στην περίπτωση πραγματοποίησης υπηρεσιακής εφεύρεσης ο εφευρέτης δικαιούται πρόσθετη εύλογη αμοιβή, αν η εφεύρεση είναι ιδιαίτερα επωφελής για τον εργοδότη και τα δικαιώματα της εφεύρεσης ανήκουν εξολοκλήρου στον εργοδότη. Για να χαρακτηριστεί η εφεύρεση ως υπηρεσιακή, θα πρέπει αυτό να προκύπτει από τη σύμβαση μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου. Όταν ο εργαζόμενος έχει προσληφθεί με την υποχρέωση να αναπτύξει εφευρετική δραστηριότητα, η εφεύρεση που θα προκύψει από τη δραστηριότητα αυτή θα είναι υπηρεσιακή. Αλλά ακόμα κι όταν η υποχρέωση αυτή της εφευρετικής δραστηριότητας δεν αναφέρεται ρητά στη σύμβαση εργασίας, μπορεί να προκύπτει από τις αρχές της καλής πίστης.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να χαρακτηριστεί μια εφεύρεση ως υπηρεσιακή είναι να υπάρχει ενεργός σύμβαση εργασίας. Είναι αδιάφορο, εάν η σύμβαση:

- αφορά εξαρτημένη εργασία ή σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών (αρκεί η ύπαρξη σχέσης εργασίας).
- είναι δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

Επιπλέον είναι αδιάφορο εάν η εφεύρεση πραγματοποιήθηκε εντός ή εκτός ωραρίου εργασίας.

Για τις υπηρεσιακές εφευρέσεις ισχύει, ότι:

- Η εφεύρεση ανήκει εκ του νόμου στον εργοδότη. Δηλαδή το δικαίωμα κατάθεσης για ΔΕ έχει ο εργοδότης.
- Ο εργαζόμενος εφευρέτης διατηρεί το δικαίωμα να κατονομάζεται ως εφευρέτης.
- Εάν η εφεύρεση είναι ιδιαίτερα επωφελής για τον εργοδότη, ο εφευρέτης

δικαιούται μια πρόσθετη εύλογη αμοιβή.

2. Η **Εξαρτημένη Εφεύρεση**, είναι η εφεύρεση που πραγματοποιείται από τον εφευρέτη με τη χρήση υλικών, μέσων ή πληροφοριών της επιχείρησης στην οποία εργάζεται. Η εξαρτημένη εφεύρεση ανήκει κατά 40% στον εργοδότη και κατά 60% στον εφευρέτη. Ο εργοδότης δικαιούται να εκμεταλλευτεί την εξαρτημένη εφεύρεση κατά προτεραιότητα έναντι αμοιβής προς τον εφευρέτη. Ο εφευρέτης εξαρτημένης εφεύρεσης γνωστοποιεί εγγράφως στον εργοδότη την πραγματοποίηση της εφεύρεσης και παρέχει τα αναγκαία στοιχεία για την από κοινού υποβολή αίτησης χορήγησης Δ.Ε. Αν ο εργοδότης δεν δηλώσει εγγράφως στον εργαζόμενο, μέσα σε ένα εύλογο διάστημα από την γνωστοποίηση ότι ενδιαφέρεται να συνυποβάλλει αίτηση Δ.Ε., ο εργαζόμενος μπορεί να υποβάλλει αίτηση Δ.Ε. για λογαριασμό του, στην περίπτωση αυτή η εφεύρεση ανήκει εξ ολοκλήρου στον εργαζόμενο. Για να χαρακτηριστεί μια εφεύρεση ως εξαρτημένη, πρέπει να υπάρχει ενεργός σύμβαση εργασίας, η εφεύρεση να μην είναι υπηρεσιακή, και η εφεύρεση να πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της σχέσης εργασίας από τον εργαζόμενο με τη χρήση υλικών, μέσων ή πληροφοριών της επιχείρησης του εργοδότη.
3. Η **Ελεύθερη Εφεύρεση**, η οποία είναι εφεύρεση που δεν εμπίπτει στα 1 ή 2 πιο πάνω και η οποία πραγματοποιείται από ιδιώτη ανεξάρτητο εφευρέτη και ανήκει εξ ολοκλήρου σ' αυτόν. Δηλαδή πρόκειται για εφεύρεση η οποία πραγματοποιείται από εργαζόμενο χωρίς σύμβαση εφευρετικής δράσης και χωρίς τη χρήση υλικών/ μέσων/ πληροφοριών του ιδρύματος.

Η εργασιακή σχέση μελών του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), μελών του Επιστημονικού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΠ), μελών του Ειδικού Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΕΔΙΠ) και του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) είναι αυτή της εξαρτημένης εργασίας και ως εκ τούτου κάθε εφεύρεση, η οποία αναπτύχθηκε χρησιμοποιώντας χώρους, υπηρεσίες και πόρους του Δ.Π.Θ., εμπίπτει στην κατηγορία των εξαρτημένων εφευρέσεων (Ν.2919/2001). Εκτός εάν συναφθεί ειδικότερη σύμβαση για την ανάπτυξη εφευρετικής δράσης με κάποιο από τα παραπάνω μέλη, οπότε θα πρόκειται για υπηρεσιακή εφεύρεση.

4) Πολιτική για τις Εφευρέσεις

Κάθε εφεύρεση που μπορεί να οδηγήσει σε Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας και προέρχεται, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, από μέλη ΔΕΠ και τυχόν άλλα μέλη ερευνητικής ομάδας, στο πλαίσιο των καθηκόντων τους ή κατά την υλοποίηση χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων, θα πρέπει να γνωστοποιείται έγκαιρα και εγγράφως στο Πανεπιστήμιο. Το Πανεπιστήμιο είναι συνδικαιούχος κάθε εφεύρεσης κατά τα ανωτέρω με ποσοστό 40% και 60% για τον εφευρέτη ή τους εφευρέτες, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις συμβάσεις που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο ενός χρηματοδοτούμενου έργου.

Ειδικότερα, αν ο εφευρέτης δεν είναι μέλος ΔΕΠ, αλλά έχει σχέση εργασίας με το Ίδρυμα και χρησιμοποίησε εργαστηριακές υποδομές του Ιδρύματος ή/και λογισμικό, που την άδεια χρήσης έχει το Ίδρυμα, η εφεύρεση είναι εξαρτημένη. Στην περίπτωση αυτή ισχύει η παράγραφος 6 του άρθρου 6 του Ν. 1733/1987, που αναφέρεται σε εφευρέσεις, που πραγματοποιούνται από εργαζόμενο με τη χρήση υλικών, μέσων ή πληροφοριών της επιχείρησης στην οποία εργάζεται.

Το Πανεπιστήμιο, εφόσον υπάρχει απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και της Συγκλήτου, δύναται να αναλάβει το σύνολο ή μέρος των δαπανών για την απόκτηση και συντήρηση τίτλων προστασίας των εφευρέσεων (εθνικών, ευρωπαϊκών ή διεθνών) και να προβαίνει στην κατανομή των εσόδων που προκύπτουν από κάθε εφεύρεση, στην οποία είναι συνδικαιούχος με τον εφευρέτη. Το διάστημα χρηματοδότησης του Δ.Π.Θ. δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 3 έτη από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης στον ΟΒΙ, εφόσον το Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας δεν έχει αξιοποιηθεί εμπορικά.

Εφόσον κατατεθεί η αίτηση για την απόκτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας, οι εφευρέτες, ενεργώντας συλλογικά, όταν είναι περισσότεροι του ενός, μπορούν ελεύθερα να δημοσιοποιούν τις εφευρέσεις, αν κατά την κρίση τους, αυτό είναι προς όφελος της επιστήμης και της τεχνολογίας, αρκεί να μην παραβιάζονται έτσι όροι ή συμφωνίες που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της ερευνητικής τους εργασίας.

Εάν το Πανεπιστήμιο δεν δύναται να προχωρήσει ή αποφασίσει να μην προχωρήσει, εντός τεσσάρων μηνών από τη γνωστοποίηση κάθε εφεύρεσης, στην υποβολή αιτήματος χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή αντίστοιχου τίτλου, ο εφευρέτης μπορεί να την υποβάλει ο ίδιος. Στην περίπτωση αυτή η εφεύρεση θα ανήκει εξολοκλήρου σ' αυτόν, με την επιφύλαξη των όρων ή συμφωνιών που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της ερευνητικής του εργασίας.

Το Δ.Π.Θ. διατηρεί το δικαίωμα να διακόψει τη χρηματοδότηση της διαδικασίας έκδοσης ή συντήρησης του Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας, οποτεδήποτε αυτό κρίνει σκόπιμο, ιδίως στην περίπτωση κατά την οποία εκτιμάται ότι η ευρεσιτεχνία δεν είναι αξιοποιήσιμη εμπορικά με εκχώρηση του μεριδίου των δικαιωμάτων του στους ερευνητές. Στην περίπτωση αυτή η εφεύρεση πλέον θα θεωρείται «ελεύθερη εφεύρεση», συμφωνά με το Άρθρο 6 του Ν. 1733/1987.

Εάν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έκδοσης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας (ή πριν από τη έναρξη της διαδικασίας) εκδηλωθεί ενδιαφέρον εκμετάλλευσης από τρίτο, (με σκοπό την συνεκμετάλλευση του Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας ή της εφεύρεσης) ή, εάν σύμφωνα με τη σύμβαση χρηματοδότησης της έρευνας, από την οποία προήλθε η εφεύρεση, συμμετέχει αυτοδίκαια στο Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας και τρίτος φορέας, τότε το ΔΠΘ, ο Ερευνητής και ο τρίτος διαπραγματεύονται από κοινού την κατανομή του κόστους (τέλη) της έκδοσης και συντήρησης του Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας, καθώς και την κατανομή του οικονομικού οφέλους, που τυχόν θα προκύψει.

5) Μέσα εφαρμογής

Η Γραμματεία του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας συμμετέχει στη διαμόρφωση των όρων κάθε σύμβασης ανάληψης / ανάθεσης ερευνητικού έργου σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Οδηγού.

Το Τμήμα Ερευνητικών Προτάσεων και Διάχυσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων μέσω της Επιτροπής Πνευματικών Δικαιωμάτων και Ευρεσιτεχνιών είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση των εγγράφων γνωστοποίησης των εφευρέσεων προς το Πανεπιστήμιο.

Οι εφευρέτες, εφόσον επιθυμούν χρηματοδότηση από το ΔΠΘ, θα πρέπει να καταθέτουν έγκαιρα και με ίδια πρωτοβουλία στο Τμήμα Ερευνητικών Προτάσεων και Διάχυσης

Ερευνητικών Αποτελεσμάτων και στην αρμόδια Επιτροπή Πνευματικών Δικαιωμάτων και Ευρεσιτεχνιών ειδικό Έντυπο Γνωστοποίησης Εφεύρεσης για κάθε εφεύρεση (Παράρτημα Α), που μπορεί να οδηγήσει σε Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας και έγινε στο πλαίσιο των καθηκόντων τους ή με χρήση υποδομών που ανήκουν ή προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο. Το ίδιο έντυπο χρησιμοποιείται και για πιστοποιητικό χρησιμότητας/ τεχνογνωσία/εφευρέσεις/ ερευνητικά αποτελέσματα που καλύπτονται από δικαιώματα δημιουργού (copyright). Στο έντυπο αυτό αναφέρονται οι εφευρέτες, το αντικείμενο εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος, οι συνθήκες κατά τις οποίες προέκυψε και γεγονότα που σχετίζονται με μελλοντικά βήματα ή ενέργειες.

Σχετικά με τη γνωστοποίηση κάθε εφεύρεσης διευκρινίζονται τα εξής:

- Η αρμόδια υπηρεσία είναι το Τμήμα Ερευνητικών Προτάσεων και Διάχυσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων μέσω της Επιτροπής Πνευματικών Δικαιωμάτων και Ευρεσιτεχνιών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας.
- Ως χρήση υποδομών που ανήκουν ή προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο ορίζεται η χρήση ειδικών εγκαταστάσεων και μέσων, που είναι διαθέσιμα από το Πανεπιστήμιο.
- Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική όλων των Γραφείων Ευρεσιτεχνιών στον κόσμο, οποιαδήποτε δημόσια (επιστημονική) ανακοίνωση κάθε εφεύρεσης, πριν κατατεθεί η σχετική αίτηση για απονομή διπλώματος ευρεσιτεχνίας, αναιρεί κάθε δικαίωμα κατοχύρωσης. Εξαιρείται η περίπτωση-του πιστοποιητικού χρησιμότητας κατά τα οριζόμενα στο Ν.1733/87.

6) Διαδικασία υποβολής Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας

Για την υποβολή αίτησης και κατοχύρωσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης ακολουθεί την παρακάτω διαδικασία:

Βήμα 1: Ο εφευρέτης ή εκπρόσωπος της ομάδας εφευρετών επικοινωνεί με το Τμήμα Ερευνητικών Προτάσεων και Διάχυσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων. Από την Επιτροπή Ερευνών παρέχεται το παρόν εγχειρίδιο, καθώς και αρχικό πληροφοριακό υλικό. Εξετάζεται από την Επιτροπή Πνευματικών Δικαιωμάτων και Ευρεσιτεχνιών η δυνατότητα διενέργειας προ-έρευνας μέσω της υπηρεσίας Τεχνολογικής Πληροφόρησης του ΟΒΙ (<http://www.obι.gr/>).

Βήμα 2: Ο εφευρέτης ή εκπρόσωπος της ομάδας εφευρετών συμπληρώνει το Έντυπο Γνωστοποίησης Ευρεσιτεχνίας (Παράρτημα Α). Η φόρμα αυτή παραδίδεται σε εξουσιοδοτημένο άτομο της Επιτροπής Πνευματικών Δικαιωμάτων και Ευρεσιτεχνιών, το οποίο δεσμεύεται για τον απόρρητο χαρακτήρα του περιεχομένου. Με τον τρόπο αυτό ενημερώνεται η Επιτροπή Ερευνών, ενώ η φόρμα αποτελεί και μια πρώτη μορφή τεκμηρίωσης της εφεύρεσης.

Βήμα 3: Συμπληρώνεται και υπογράφεται η Συμφωνία Εφευρετών (Παράρτημα Β) σε περίπτωση που πρόκειται για περισσότερους από έναν εφευρέτες (παρέχεται αντίγραφο στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης).

Βήμα 4: Συμπληρώνεται και υπογράφεται η Συμφωνία Συνδικαιούχων ανάμεσα στους εφευρέτες και στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (παρέχεται υπόδειγμα στο Παράρτημα Γ). Τα ποσοστά ιδιοκτησίας του Πανεπιστημίου και του εφευρέτη (ή

εφευρετών) είναι 40% και 60% αντίστοιχα, εάν δεν συμμετέχει άλλος φορέας. Τα ποσοστά αυτά ορίζονται από το νόμο. Ένας συνδικαιούχος δύναται να παραχωρήσει μέρος ή το σύνολο του μεριδίου επί της εφεύρεσης. Οι εφευρέτες έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ δύο λύσεων σχετικά με τη διαχείριση της εφεύρεσής τους· είτε να αναλάβουν οι ίδιοι τη διαχείριση και εκμετάλλευση της ευρεσιτεχνίας τους, είτε να παραχωρήσουν τη διαχείριση στο Πανεπιστήμιο.

Βήμα 5: Συμπληρώνεται από τους εφευρέτες η αίτηση χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας (έντυπο του OBI). Αν επιθυμούν οι εφευρέτες μπορούν να απευθυνθούν σε ειδικευμένο δικηγόρο. Το Πανεπιστήμιο μπορεί να υποβοηθήσει τη διαδικασία παρέχοντας πληροφορίες για ειδικευμένους δικηγόρους από προηγούμενες περιπτώσεις και να καταβάλλει το κόστος καταχώρησης της αίτησης. Το τελικό κείμενο της αίτησης εγκρίνεται από τους εφευρέτες πριν υποβληθεί, ενώ το Πανεπιστήμιο καταβάλλει το κόστος καταχώρησης της αίτησης (συμπεριλαμβανομένων και των δικηγορικών εξόδων), εκτός και αν αυτό απορροφάται από τον προϋπολογισμό του προγράμματος έρευνας από το οποίο παρήχθη το δικαίωμα, ή έχει συμφωνηθεί μεταξύ των δικαιούχων κάτι διαφορετικό σε συμφωνία καταμερισμού εσόδων - εξόδων.

Βήμα 6: Σε περίπτωση θετικής απάντησης συντάσσεται πλήρης αίτηση Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας και στρατηγική κατάθεσης συνήθως με τη βοήθεια δικηγόρου. Σε διάστημα κατ' ανώτατο 12 μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της αρχικής αίτησης στον OBI («ημερομηνία προτεραιότητας») υπάρχει η δυνατότητα κατάθεσης αίτησης στο EPO, στο USPTO (ευρωπαϊκή ή αμερικανική πατέντα) ή αίτηση PCT (διεθνής αίτηση).

Βήμα 7: Καταβολή ετήσιου τέλους για την διατήρηση του Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας (καταβάλλεται σύμφωνα με τον οδηγό του OBI, www.obl.gr).

Βήμα 8: Εάν μετά από περίοδο τριών ετών από την κατάθεση της αίτησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας δεν εκφραστεί ενδιαφέρον εκμετάλλευσης από τρίτους, το Πανεπιστήμιο διατηρεί το δικαίωμα διακοπής χρηματοδότησης της διαδικασίας ασχέτως αν τη χρηματοδοτεί ολικώς ή μερικώς, εκχωρώντας το μερίδιο του επί του δικαιώματος ή επί του Διπλώματος στους υπολοίπους συνδικαιούχους, εφόσον το επιθυμούν.

Η Επιτροπή Ερευνών για να ενθαρρύνει την ανάπτυξη και εκμετάλλευση πνευματικής ιδιοκτησίας και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στο Πανεπιστήμιο, καθώς και για να υποστηρίξει την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων, θα διαθέτει σε ετήσια βάση χρηματικό ποσό για την υποστήριξη υποβολής αιτημάτων στον OBI, σε ευρωπαϊκό ή αμερικανικό επίπεδο, καθώς και για την καταβολή των ετησίων τελών όταν το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει φτάσει σε ένα ώριμο στάδιο. Δηλαδή θα προβλέπεται στον προϋπολογισμό του ΕΛΚΕ, έπειτα από έγκριση από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου, κονδύλιο για την ενθάρρυνση της υποβολής αιτημάτων για απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στον OBI και σε ευρωπαϊκό/ διεθνές επίπεδο, καθώς και των τελών για τη διατήρηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

7) Ορισμός των δικαιωμάτων του δημιουργού/εφευρέτη

Τα δικαιώματα του δημιουργού είναι άυλα δικαιώματα ιδιοκτησίας που αποκτώνται αυτοδίκαια για κάθε είδος πρωτότυπου έργου που εκφράζεται με οποιαδήποτε υλική μορφή.

Ως έργο, σύμφωνα με το Ν.2121/1993, νοείται «κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης που εκφράζεται με ορισμένη μορφή, ιδίως τα έργα του λόγου, γραπτά ή προφορικά, οι μουσικές συνθέσεις με κείμενα ή χωρίς, τα θεατρικά έργα με μουσική ή χωρίς, οι χορογραφίες και οι παντομίμες, τα οπτικοακουστικά έργα, τα έργα των εικαστικών τεχνών, στα οποία περιλαμβάνονται τα σχέδια, τα έργα ζωγραφικής και γλυπτικής, τα χαρακτηριστικά έργα και οι λιθογραφίες, τα αρχιτεκτονικά έργα, τα φωτογραφικά έργα, τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών, οι εικονογραφήσεις, οι χάρτες, τα τρισδιάστατα έργα που αναφέρονται στη γεωγραφία, την τυπογραφία, την αρχιτεκτονική ή την επιστήμη». Νοούνται επίσης ως έργα «οι μεταφράσεις, οι διασκευές, οι προσαρμογές και οι άλλες μετατροπές έργων ή εκφράσεων της λαϊκής παράδοσης καθώς και οι συλλογές έργων ή εκφράσεων της λαϊκής παράδοσης ή απλών γεγονότων και στοιχείων, όπως οι εγκυκλοπαίδειες, οι ανθολογίες και οι βάσεις δεδομένων, εφόσον η επιλογή ή η διευθέτηση του περιεχομένου τους είναι πρωτότυπη».

Κατά το άρθρ. 2 παρ. 3 του Ν. 2121/1993 «Ως έργα λόγου προστατευμένα κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας θεωρούνται τα προγράμματα των ηλεκτρονικών υπολογιστών καθώς και το προπαρασκευαστικό υλικό του σχεδιασμού τους. Η προστασία παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα στοιχεία διασύνδεσής του, δεν προστατεύονται κατά τον παρόντα νόμο. Ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή θεωρείται πρωτότυπο, εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του».

Το δικαίωμα του δημιουργού αναλύεται ως εξής : σε ηθικό και σε περιουσιακό δικαίωμα.

Το ηθικό δικαίωμα δίνει στο δημιουργό ιδίως τις εξουσίες:

1. της απόφασης για το χρόνο, τον τόπο και τον τρόπο κατά τους οποίους το έργο θα γίνει προσιτό στο κοινό (δημοσίευση),
2. της αναγνώρισης της πατρότητάς του πάνω στο έργο και ειδικότερα την εξουσία να απαιτεί, στο μέτρο του δυνατού, τη μνεία του ονόματός του στα αντίτυπα του έργου του και σε κάθε δημόσια χρήση του έργου του, ή αντίθετα, να κρατάει την ανωνυμία του ή να χρησιμοποιεί ψευδώνυμο,
3. της απαγόρευσης κάθε παραμόρφωσης, περικοπής ή άλλης τροποποίησης του έργου του, καθώς και κάθε προσβολής του δημιουργού οφειλόμενης στις συνθήκες παρουσίασης του έργου στο κοινό,
4. της προσπέλασης στο έργο του, έστω και αν το περιουσιακό δικαίωμα στο έργο ή η κυριότητα στον υλικό φορέα του έργου ανήκει σε άλλον, οπότε η προσπέλαση πρέπει να πραγματοποιείται κατά τρόπο που προκαλεί τη μικρότερη δυνατή ενόχληση στο δικαιούχο,
5. προκειμένου περί έργων λόγου ή επιστήμης, της υπαναχώρησης από συμβάσεις μεταβίβασης του περιουσιακού δικαιώματος ή εκμετάλλευσής του ή άδειας εκμετάλλευσής του εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία της προσωπικότητάς του εξαιτίας μεταβολής στις πεποιθήσεις του ή στις περιστάσεις και με καταβολή αποζημίωσης στον αντισυμβαλλόμενο για τη θετική του ζημία.

Το περιουσιακό δικαίωμα δίνει στο δημιουργό ιδίως την εξουσία να επιτρέπει ή να απαγορεύει:

1. την εγγραφή και την αναπαραγωγή του έργου με κάθε μέσο, όπως μηχανικά, φωτοχημικά ή ηλεκτρονικά μέσα,
2. τη μετάφραση του έργου,
3. τη διασκευή, την προσαρμογή ή άλλες μετατροπές του έργου,
4. τη θέση σε κυκλοφορία του πρωτότυπου ή αντιτύπων του έργου με μεταβίβαση της κυριότητας, με εκμίσθωση ή με δημόσιο δανεισμό, καθώς και την επιβολή περιοριστικών όρων στη μεταβίβαση, την εκμίσθωση ή το δημόσιο δανεισμό, ιδίως σε ό,τι αφορά τη χρήση των αντιτύπων,
5. την παρουσίαση του έργου στο κοινό,
6. τη δημόσια εκτέλεση του έργου,
7. τη μετάδοση ή αναμετάδοση του έργου στο κοινό με τη ραδιοφωνία και την τηλεόραση, με ηλεκτρομαγνητικά κύματα ή με καλώδια ή με άλλους υλικούς αγωγούς ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, παραλλήλως προς την επιφάνεια της γης ή μέσω δορυφόρων,
8. την εισαγωγή αντιτύπων του έργου, που παρήχθησαν στο εξωτερικό χωρίς τη συναίνεση του δημιουργού ή, εφόσον πρόκειται για εισαγωγή από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, που το δικαίωμα της εισαγωγής αντιτύπων στην Ελλάδα είχε συμβατικά διατηρηθεί από το δημιουργό.

Ο δημιουργός ενός έργου είναι ο αρχικός δικαιούχος του περιουσιακού και του ηθικού δικαιώματος επί του έργου. Τα δικαιώματα αποκτώνται πρωτογενώς χωρίς διατυπώσεις. Επί έργων που δημιουργήθηκαν από μισθωτούς σε εκτέλεση σύμβασης εργασίας, αρχικός δικαιούχος του περιουσιακού και του ηθικού δικαιώματος είναι ο δημιουργός. Αν δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία, στον εργοδότη μεταβιβάζονται αυτοδικαίως εκείνες μόνο οι εξουσίες από το περιουσιακό δικαίωμα, που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση του σκοπού της σύμβασης. Ωστόσο, το περιουσιακό δικαίωμα ανήκει στον εργοδότη σε περίπτωση που αυτός είναι το Δημόσιο και το έργο υλοποιήθηκε από απασχολούμενο με οποιαδήποτε σχέση εργασίας.

8) Μέσα Εφαρμογής

Η Γραμματεία του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο των όρων κάθε σύμβασης ανάληψης / ανάθεσης ερευνητικού έργου αναφορικά με τη συμμόρφωση με την παραπάνω πολιτική. Όλα τα μέλη των ερευνητικών ομάδων υπογράφουν ειδικό έντυπο που συνοψίζει τους όρους και τις προβλέψεις της παραπάνω πολιτικής.

Όλα τα έργα για τα οποία τα δικαιώματα δημιουργού ανήκουν στο Πανεπιστήμιο θα πρέπει να φέρουν την ακόλουθη σήμανση:

Στην ελληνική γλώσσα:

Copyright © [έτος] Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος.

ή, στην αγγλική γλώσσα:

Copyright © [έτος] Democritus University of Thrace. All rights reserved.

ή αντίστοιχη διατύπωση σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα.

Οποιαδήποτε αναφορά σε Τμήμα, Τομέα, Εργαστήριο ή Ερευνητική Ομάδα στην οποία μπορεί το κοινό να απευθύνεται σε σχέση με το έργο για το οποίο το Πανεπιστήμιο διατηρεί τα δικαιώματα δημιουργού πρέπει να συμπεριλαμβάνεται κάτω από την παραπάνω σήμανση.

9) Ειδικά Θέματα Ιδιοκτησίας Εφευρέσεων

Αν περισσότεροι πραγματοποιήσαν την εφεύρεση από κοινού και εφ' όσον δεν υπάρχει διαφορετική συμφωνία, το δικαίωμα ανήκει σε όλους εξ αδιαιρέτου. Κάθε συνδικαιούχος μπορεί να μεταβιβάζει ελεύθερα τη μερίδα του και να επιμελείται την προστασία του κοινού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Ο δικαιούχος εφεύρεσης μπορεί, εφ' όσον τρίτος κατέθεσε χωρίς τη συγκατάθεσή του αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας που αφορά στην εφεύρεση του, ή ουσιώδη στοιχεία της, να απαιτήσει με αγωγή του κατά του τρίτου την αναγνώριση σ' αυτόν των δικαιωμάτων που απορρέουν από την αίτηση ή, αν έχει χορηγηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, των δικαιωμάτων που απορρέουν από το δίπλωμα.

Η παραπάνω αγωγή ασκείται μέσα σε δύο χρόνια από τη δημοσίευση της περίληψης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Η προθεσμία αυτή δεν ισχύει αν ο κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας γνώριζε κατά το χρόνο της χορήγησης ή της μεταβίβασης του διπλώματος το δικαίωμα του διεκδικούντος.

Περίληψη της αμετάκλητης απόφασης που δέχεται την παραπάνω αγωγή καταχωρείται στο Μητρώο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Από την ημερομηνία καταχώρισης θεωρούνται άκυρες οι άδειες εκμετάλλευσης και κάθε άλλο δικαίωμα που έχει παραχωρηθεί στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Ο ηττημένος διάδικος και τρίτοι, εφ' όσον καλόπιστα εκμεταλλεύονται την εφεύρεση ή είχαν προβεί στις αναγκαίες προετοιμασίες για την εκμετάλλευσή της, μπορούν να ζητήσουν από τον αναγνωρισθέντα δικαιούχο την παραχώρηση έναντι αποζημίωσης, μη αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης για εύλογο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση διαφωνίας των μερών οι όροι κανονίζονται από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας του αιτούντος, κατά τη διαδικασία των άρθρων 741 έως 781 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Το δικαίωμα για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας και το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορούν να μεταβιβαστούν με έγγραφη συμφωνία ή να κληρονομηθούν. Η μεταβίβαση συντελείται από την καταχώρηση της συμφωνίας ή του κληρονομητηρίου στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

Οι από κοινού κάτοχοι διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορούν, ο καθένας ξεχωριστά, να μεταβιβάζουν με έγγραφη συμφωνία το μερίδιό τους στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Το ίδιο ισχύει για το από κοινού δικαίωμα χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Ο δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να παραχωρεί με έγγραφη συμφωνία άδεια εκμετάλλευσης του διπλώματός του σε τρίτους. Για την άδεια εκμετάλλευσης κοινού διπλώματος ευρεσιτεχνίας απαιτείται συμφωνία όλων των δικαιούχων.

Εκτός από αντίθετη συμφωνία, η άδεια εκμετάλλευσης δεν είναι αποκλειστική, δεν μεταβιβάζεται και δεν κληρονομείται.

Ο δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να δηλώσει στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας οποτεδήποτε ότι συναινεί στην παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης, με ή χωρίς αποκλειστικότητα έναντι αποζημίωσης. Η δήλωση ισχύει για δύο έτη και σημειώνεται στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.